

GRAD ZAGREB

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Grada Zagreba za 2007. (dalje u tekstu: Grad), o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeće postupci i učinci su utjecali na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - U poslovnim knjigama više su iskazani prihodi u iznosu 187.394.246,00 kn. Razlika više iskazanih prihoda proizlazi iz evidentiranih prihoda na temelju kupoprodajnog ugovora između Grada i trgovačkog društva u iznosu 251.562.500,00 kn, koji nije bio raspoloživ u 2007. (uplaćen u proračun početkom 2008.) i storniranog prihoda u iznosu 64.168.254,00 kn (odnosi na prijenos kupoprodajnog ugovora za kupnju tvornice na trgovačko društvo u vlasništvu Grada, prema kojem je u gradski proračun uplaćeno 104.955.572,00 kn). U poslovnim knjigama nisu iskazani rashodi u iznosu 841.385.915,00 kn (prema knjigama ulaznih računa do travnja 2008. iskazani su rashodi koji se odnose na 2007. i ranije godine u iznosu 531.240.359,00 kn, rashodi za nabavu građevinskog zemljišta 88.000.000,00 kn, razlika naknade za usluge pročišćavanja otpadnih voda u iznosu 143.484.453,00 kn, rashodi za nabavu tvornice u iznosu 64.168.254,00 kn, rashodi za kupnju nekretnina (kino i poslovni prostor) u iznosu 13.009.675,53 kn i rashodi za uređenje okoliša muzeja u iznosu 1.483.173,52 kn). U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima trebalo je evidentirati manjak prihoda i primitaka u iznosu 1.046.958.327,00 kn (evidentirani manjak prihoda i primitaka 18.178.166,00 kn, više iskazani prihodi 187.394.246,00 kn i neiskazani rashodi 841.385.915,00 kn).
 - Popisom imovine i obveza nije popisana cjelokupna nefinancijska imovina u vlasništvu Grada.
 - U poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja Grada prema Republici Hrvatskoj u iznosu 457.065.229,00 kn (dodjela zemljišta u vrijednosti 266.525.115,00 kn i prodani stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za staru deviznu štednju u iznosu 190.540.113,58 kn, bez pripadajućih kamata), obveze Grada prema Republici Hrvatskoj u iznosu 33.827.149,00 kn prema ugovorima o zamjeni nekretnina. U razdoblju od 1999. do 2007., u državni proračun nije doznačen pripadajući dio sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 287.522.425,15 kn, te je naloženo s Ministarstvom financija dogovoriti međusobni prijeboj potraživanja (sredstva stare devizne štednje) kako bi se sredstva mogla što efikasnije iskoristiti.

- Poslovni odnosi između Grada i trgovačkog društva u njegovu vlasništvu obuhvaćaju više područja međusobnih transakcija. Za plaćanje prijenosa osnivačkih prava nad dvjema ustanovama na Grad, u gradskom proračunu treba osigurati sredstva u iznosu 44.811.100,00 kn (ranijih godina je taj isti prijenos izvršen na trgovačko društvo bez naknade).
- Trgovačko društvo u vlasništvu Grada prodalo je 49,0% udjela društva u svom vlasništvu osnovanog radi pružanja usluge oglašavanja na javnim površinama Grada, koja je određena komunalnom djelatnošću od gradskog značenja (fiksna godišnja naknada Gradu iznosi 9.000.000,00 kn), te nije razvidna ekonomska opravdanost djelomične prodaje društva koje obavlja uslugu oglašavanja na javnim površinama i nekretninama u vlasništvu Grada. Odluku o prodaji nije donijelo predstavničko tijelo. Prijenosi nekretnina između Grada i trgovačkog društva obavljani su u raznim ugovornim oblicima: kupoprodaja, darovanja, prijenosi nekretnina u temeljni kapital trgovačkog društva radi gospodarskog iskorištavanja nekretnina i zamjena nekretnina. Odluke o prijenosima ili stjecanju udjela u kapitalu trgovačkog društva nije donijelo predstavničko tijelo, a prijenos nekretnina radi gospodarskog iskorištavanja te prodaja nekretnina izravnom pogodbom i darovanje nekretnina nisu u skladu sa zakonskim odredbama. S trgovačkim društvom Grad je zaključio ugovor o najmu socijalnih stanova prema kojem će u gradskom proračunu u narednih 15 godina (od siječnja 2009.) trebati osigurati 1.683.729.052,20 kn, za predugovore o zakupu za izgradnju i opremanje objekata društvene i zdravstvene namjene trebati će u narednih 12 godini osigurati 698.774.873,80 kn i za lizing tramvaja u narednih deset godina 1.078.073.161,00 kn.
- U poslovnim knjigama nije evidentirano jamstvo dano pravnoj osobi za ispunjenje ugovorene novčane obveze trgovačkog društva u vlasništvu Grada u iznosu 541.438.887,00 kn, stanje zaduženja podružnice trgovačkog društva u vlasništvu Grada u iznosu 45.092.811,00 kn (nisu doneseni zaključci o davanju jamstva ili suglasnosti za zaduženje) i dane suglasnosti za zaduživanje kod domaće i strane poslovne banke (financiranje izgradnje socijalnih stanova i stanova za najam te za vodoopskrbu i odvodnju) u iznosu 1.339.507.860,00 kn. Na koncu 2007. stanje danih jamstava iznosi 2.183.874.084,00 kn i danih suglasnosti 3.898.215.696,00 kn.
- Koncem 2007. nepodmirene obveze Grada prema koncesionaru za pročišćavanje otpadnih voda iznose 143.484.453,00 kn, koje nisu iskazane u poslovnim knjigama i nisu obuhvaćene popisom imovine i obveza. Tijekom 2007. odobreno je povećanje vrijednosti investicije projekta pročišćivača otpadnih voda za 36.070.599 EUR (20,0% od osnovne cijene građenja). Prije odobrenja dodatnih i novih radova na objektima pročišćivača, treba izraditi analizu opterećenja proračuna Grada, jer oni povećavaju cijenu usluge pročišćavanja otpadnih voda, koja se zbog nedostatka sredstava prikupljenih od krajnjih potrošača vode podmiruje iz gradskog proračuna.
- U poslovnim knjigama iskazana su dospjela potraživanja za proračunske prihode u iznosu 2.158.619.877,00 kn. Pojedini proračunski prihodi ne naplaćuju se potpuno i pravodobno.

- U skladu s propisanim namjenama, nije utrošen dio prihoda za decentralizirane funkcije nego je utrošen za tekuće proračunske potrebe, stoga u državni proračun treba vratiti 111.768.280,85 kn.
- Raspolaganje nekretninama potrebno je urediti posebnim aktom, kojim će se utvrditi načela i kriteriji raspolaganja.
- Na razini proračuna Grada nije donesen jedinstveni plan nabave roba, radova i usluga. Ne postoje pisane procedure kojima bi bili utvrđeni kriteriji kada se postupci javne nabave trebaju obaviti jedinstveno na razini Grada, a kada postupke provode gradska upravna tijela. Radovi i usluge na području gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i objekata društvenih djelatnosti ugovoreni su u većem iznosu od osiguranih sredstava u proračunu za 592.363.053,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	7.380.000.000,00	7.050.604.402,00	95,5
2.	Rashodi i izdaci	7.380.000.000,00	7.068.782.567,00	95,8
3.	Manjak prihoda		18.178.166,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			7.076.555.410,00
5.	Financijska imovina			8.359.229.085,00
6.	Obveze			1.686.872.384,00
7.	Broj zaposlenika			2 661

Nefinancijska imovina u iznosu 7.076.555.410,00 kn odnosi se na neproizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 400.638.217,00 kn, građevinske objekte u iznosu 2.473.315.515,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 62.695.344,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 32.211.196,00 kn, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu 590.350,00 kn, nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu 40.551.302,00 kn, plemenite metale i druge pohranjene vrijednosti u iznosu 4.382.675,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 4.061.783.363,00 kn i proizvedenu kratkotrajnu imovinu u iznosu 387.448,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 8.359.229.085,00 kn se odnosi na novčana sredstva u iznosu 480.788.590,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.240.242.295,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 1.160.536.491,00 kn, druga potraživanja u iznosu 9.426.250,00 kn, depozite u iznosu 50.897.070,00 kn, zajmove u iznosu 19.834.292,00 kn, vrijednosne papire u iznosu 31.554.453,00 kn, dionice i udjele u iznosu 4.878.792.910,00 kn, rashode budućih razdoblja u iznosu 235.594.234,00 kn, te na nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 251.562.500,00 kn. U izvanbilančnim evidencijama iskazana su ranija potraživanja u iznosu 415.313.033,00 kn.

Obveze u iznosu 1.686.872.384,00 kn se odnose na kratkoročne u iznosu 1.320.292.076,00 kn i dugoročne u iznosu 366.580.308,00 kn. Kratkoročne obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 962.496.282,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 357.795.794,00 kn. Dugoročne obveze se odnose na zajmove u iznosu 350.106.955,00 kn, te na rashode budućih razdoblja u iznosu 16.473.353,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju Grada za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. Popisom na koncu godine nije obuhvaćena cjelokupna kratkotrajna i dugotrajna imovina te sva potraživanja i obveze. Stanje i vrijednost cjelokupne imovine nisu utvrđeni, a imovinsko-pravni odnosi između Grada Zagreba i Republike Hrvatske nisu riješeni.
2. Pojedini proračunski prihodi ne naplaćuju se potpuno i pravodobno, odnosno ne poduzimaju se sve raspoložive mjere naplate.
3. U Državni proračun nije uplaćen pripadajući iznos sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, dok istodobno Grad od središnje države potražuje sredstva s naslova prodaje stanova za staru deviznu štednju.

Grad je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Popisom imovine i obveza nije popisana cjelokupna nefinancijska imovina Grada koja je u poslovnim knjigama iskazana u iznosu 7.076.555.410,00 kn. Dio imovine nije evidentiran u poslovnim knjigama. U 2007. nabavljen je novi program radi evidentiranja cjelokupne imovine te je u tijeku izrada aplikacija za unos svih oblika imovine u vlasništvu Grada. Odredbama članka 15., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj proračuna odnosno proračunskog korisnika te da je imovina resurs koji kontrolira proračun odnosno proračunski korisnik kao rezultat prošlih događaja i od kojeg se očekuje buduća korist u obavljanju djelatnosti, a imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Prema odredbama članka 5. navedenog Pravilnika, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Podaci o popisu imovine unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim iznosima u popisne liste. Potraživanja i obveze, popisom su obuhvaćena na razini gradskih upravnih tijela i nisu u cijelosti iskazana (specificirana) prema vrstama potraživanja i obveza kako su evidentirana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za račun proračuna, te nije moguća usporedba podataka obuhvaćenih popisom u odnosu na podatke evidentirane u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Također se popisom navode međusobna potraživanja raznih gradskih upravnih tijela, koja se kasnije, prilikom izrade financijskih izvještaja na razini Grada (konsolidiranog), međusobno prebijaju s obvezama pojedinih ureda prema proračunu, iskazanim u mnogobrojnim (26) poslovnim knjigama gradskih ureda.

Vrijednost udjela i dionica u trgovačkom društvu u vlasništvu Grada u poslovnim knjigama nije usklađena sa stvarnim stanjem. Evidentirana je u iznosu 4.318.979.200,00 kn, odnosno više za 110.350.200,00 kn. Razlika se odnosi na prijenos osnivačkih prava dviju ustanova na Grad u vrijednosti 44.811.100,00 kn i smanjenje temeljnog kapitala jedne podružnice u vrijednosti 65.539.100,00 kn.

U poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja Grada prema Republici Hrvatskoj u iznosu 457.065.229,00 kn. Potraživanje u iznosu 266.525.115,00 kn (od toga su kamate 131.357.206,00 kn) proizlazi iz rješenja o dodjeli zemljišta iz 1997., za koje nije zaključen ugovor s Republikom Hrvatskom, a 190.540.113,58 kn (bez pripadajućih kamata) odnosi se na potraživanja s naslova prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koji su prodani za staru deviznu štednju. U okviru potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine (ugovori o zamjeni nekretnina) više je iskazano potraživanje Grada prema Republici Hrvatskoj za 30.796.226,00 kn, a nije iskazana obveza Grada prema Republici Hrvatskoj u istom iznosu iako se u evidenciji zaključenih ugovora i popisu imovine i obveza navodi da će se to riješiti putem prijebaja (u studenom 2006. zaključen između Grada i Republike Hrvatske ugovor o zamjeni nekretnina iz kojeg proizlazi da je vrijednost zamijenjenih nekretnina jednaka). Nije iskazana obveza Grada prema Republici Hrvatskoj u iznosu 3.030.923,00 kn. Odlukom Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske iz studenoga 2007., Republika Hrvatska prenosi u vlasništvo Gradu poslovni prostor u navedenoj vrijednosti. U odluci se navodi da vrijednost nekretnina ulazi u prijebaj međusobnih potraživanja između Grada i Republike Hrvatske. Tijekom 2007. nisu poduzimane aktivnosti između Grada i Republike Hrvatske u cilju ubrzanja postupaka radi rješavanja imovinsko-pravnih odnosa kao i drugih otvorenih pitanja koja se odnose na obveznice za stanove na kojima postoji stanarsko pravo prodane za konvertibilne devize i osiguranje sredstava u državnom proračunu za obavljanje poslova državne uprave u Gradu.

Za razdoblje od 1999. do 2007., Grad nije doznačio u državni proračun pripadajuća sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, u iznosu 287.522.425,15 kn. Prema odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, 55,0% ostvarenih prihoda od prodaje stanova doznačuje se u državni proračun, a 45,0% ostaje Gradu koji se, između ostalog, mogu koristiti za rješavanje stambenih pitanja socijalno ugroženih obitelji. Razlozi neuplaćivanja pripadajućeg iznosa sredstava u državni proračun nalaze se u činjenici da je prema odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo bila propisana mogućnost plaćanja u konvertibilnim valutama, a sredstva su pripala državi, koja je prodavateljima, u ovom slučaju Gradu Zagrebu, bila obvezna izdati obveznice koje bi se isplaćivale u domaćoj valuti, što nije realizirano. Potraživanja prema državnom proračunu s naslova prodaje stanova za staru deviznu štednju (za anuitetske kupone koji su u cijelosti dospjeli na naplatu) na dan 31. prosinca 2007. iznose 190.540.113,58 kn odnosno 26.011.837 EUR (nisu sadržane pripadajuće kamate u visini 1,0%).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (poslovni objekti) iskazani su u većem iznosu za 187.394.246,00 kn, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine u manjem iznosu za 64.168.254,00 kn. Odnose se na kupoprodaju poslovnog objekta između trgovačkog društva u vlasništvu Grada i Grada za što je ugovor zaključen u siječnju 2008. kada je i kupoprodajna cijena uplaćena u gradski proračun i na ugovor o prijenosu kupoprodajnog ugovora s Grada na trgovačko društvo u njegovu vlasništvu, prema kojem je u gradski proračun uplaćeno 104.955.572,00 kn (u poslovnim knjigama prihodi i rashodi od prodaje nefinancijske imovine umanjani su za 64.168.254,00 kn).

Nisu iskazani rashodi za nabavu građevinskog zemljišta namijenjenog izgradnji prometnica, prema više zaključenih ugovora tijekom 2007., u iznosu 88.000.000,00 kn.

Odredbom članka 11. Zakona o proračunu, propisano je da se račun prihoda i rashoda proračuna, između ostalog, sastoji od prihoda od prodaje nefinancijske imovine i rashoda za nabavu nefinancijske imovine, a odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane obveze u iznosu 427.251.890,00 kn. Odnose se na nepodmirene obveze Grada prema koncesionaru za neplaćenu razliku između obračunane cijene usluge pročišćavanja otpadnih voda i naplaćenih sredstava namjenske naknade u iznosu 143.484.453,00 kn, obveze Grada prema trgovačkom društvu u vlasništvu Grada u iznosu 44.811.100,00 kn za isplatu naknade za prijenos osnivačkih uloga dviju ustanova i obveze za nabavu nefinancijske imovine 238.956.337,00 kn (po zaključenim ugovorima o nagodbama i zamjenama zemljišta 48.375.998,00 kn, kupoprodajnim ugovorima za kupnju nekretnina u iznosu 13.009.676,00 kn i obveze za izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture u iznosu 177.570.663,00 kn). Nisu iskazane nedospjele dugoročne obveze prema poslovnoj banci na glavnici duga u iznosu 178.870.890,00 kn (dospijeće: svibanj 2008. do studeni 2012.) koje su proistekle iz zaključenog Ugovora o raskidu Ugovora o kupoprodaji nekretnine-zemljišta iz 1997. Uvidom u knjige izlaznih računa gradskih upravnih tijela, za razdoblje siječanj-travanj 2008., utvrđeno je da su evidentirani računi za izvedene radove ili nabavljene robe i usluge, koje se odnose na 2007. i ranije godine, u ukupnom iznosu 531.240.359,00 kn, iz čega proizlazi da su za navedeni iznos manje iskazani rashodi i obveze u 2007. Proizlazi da su proračunski rashodi za 2007. iskazani u manjem iznosu za 841.385.915,00 kn, proračunski prihodi u većem iznosu za 187.394.246,00 kn, zbog čega je u poslovnim knjigama trebalo evidentirati manjak prihoda i primitaka za pokriće u narednom razdoblju u iznosu 1.046.958.327,00 kn.

Poslovne knjige vode se za račun proračuna i gradska upravna tijela. Vodi se 26 poslovnih knjiga. U sustavu i organizaciji računovodstva proračuna zadržan je postojeći način vođenja poslovnih knjiga te se i nadalje na jednom mjestu ne vode jedinstvene poslovne knjige, što u konsolidaciji podataka iziskuje dodatne poslove, vođenje pojedinih pomoćnih knjiga nije organizirano na razini gradskih upravnih tijela nego na razini proračuna, te se ovakvim načinom organizacije računovodstva i evidentiranja poslovnih promjena ne izbjegavaju višestruki unosi podataka i ne smanjuje se mogućnost pogrešaka odnosno ne ostvaruju se u potpunosti očekivani učinci primjene sustava Gradske riznice.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da vođenje poslovnih knjiga svih gradskih upravnih tijela treba objediniti, što će smanjiti vjerojatnost pogrešaka, buduće primjene sustava Gradske riznice treba razvijati u smjeru vođenja poslovnih knjiga na razini računa proračuna, a posebnu (izvori financiranja), organizacijsku, programsku, funkcijsku i ekonomsku klasifikaciju, u skladu sa zakonskim propisima, definirati unutar sustava Gradske riznice.

Kako su gradskim upravnim tijelima ukinuti žiro računi, a cjelokupno poslovanje se ostvaruje na razini samo računa proračuna proizlazi da, u tom slučaju nema potrebe vođenja zasebnih poslovnih knjiga, sastavljanja pojedinačnih financijskih izvještaja svakog gradskog upravnog tijela, te objedinjavanja tj. provođenja konsolidacije proračuna na koncu godine.

Poslovne knjige ne pružaju podatke o potraživanjima i obvezama (dospjele i nedospjele). Prema odredbama članka 5., 8. i 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a popisom moraju obuhvatiti svu imovinu i obveze, te voditi analitička knjigovodstva potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo). Odredbom članka 4. navedenog Pravilnika i članka 115. Zakona o proračunu, propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanost i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjavanja postavljenih ciljeva (poslovanja) izvršenja plana i novčanim tijekovima proračuna. Zbog ne iskazivanja poslovnih događaja u skladu s navedenim Pravilnikom, poslovni rezultat ne odražava stvarno stanje poslovanja.

Državni ured za reviziju je naložio na koncu godine popisati obveze u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima se obveze sastoje od obveza za rashode poslovanja, za nabavu nefinancijske imovine, za vrijednosne papire i obveza za zajmove. Naložio je popisom imovine i obveza popisati cjelokupnu nefinancijsku imovinu, u popisne liste unijeti pojedinačno u naturalnim i novčanim iznosima, uskladiti knjigovodstveno stanje s popisanim stanjem imovine, svu imovinu evidentirati u poslovnim knjigama po nabavnim odnosno revaloriziranim vrijednostima i ubrzati postupak primjene novih aplikacija u procesu evidentiranja cjelokupne imovine. Nadalje je naložio evidentiranje prihoda, rashoda i obveza u poslovnim knjigama prema kriteriju nastanka poslovnog događaja u izvještajnom razdoblju na koje se odnose u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te kod iskazivanja poslovnog rezultata, pridržavanje odredbi Zakona o proračunu i Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje radnji, odnosno s Ministarstvom financija dogovoriti međusobni prijeboj potraživanja sredstava od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo, kako bi se sredstva mogla što efikasnije iskoristiti.

- 1.2. *U vezi evidentiranja cjelokupne imovine, u obrazloženju se navodi da je napravljen novi informatički program, te je u tijeku izrada aplikativnih rješenja za unos svih oblika imovine u vlasništvu Grada. Budući da se radi o opsežnom poslu za koji su potrebna stručna znanja, procjene, ishodaenje vjerodostojnih isprava i utvrđivanje činjeničnog stanja, te da bi se cijeli posao kvalitetno i učinkovito obavio, potrebno je realno vrijeme za njegovo obavljanje. Vrijednost udjela Grada u trgovačkom društvu provest će se u 2008. po provedbi zabilježbi u Trgovačkom sudu. Potraživanja s osnova odnosa s Republikom Hrvatskom, provest će se u 2008. u izvanbilančnoj evidenciji do rješenja međusobnih odnosa.*

Aktivnosti u cilju rješavanja međusobnih imovinsko-pravnih odnosa i druge problematike između Grada i Republike Hrvatske sastojale su se od pismenih zahtjeva i radnih sastanaka, a osobito se to odnosi na međusobna potraživanja i obveze koje proizlaze iz prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 251.562.500,00 kn iskazani su u 2007., jer je za tu godinu planirana i proračunska potrošnja, te se smatra da je realnije ovaj prihoda iskazati u 2007., unatoč činjenici što su sredstva uplaćena u proračun početkom siječnja 2008. Nedospjele dugoročne obveze prema poslovnoj banci u iznosu 178.870.890,00 kn evidentirane su u 2008. kada je dospjela prva rata plaćanja. U cilju uspostave idealnog računovodstvenog sustava Gradske riznice, potrebno je izvršiti određene prilagodbe u informatičkoj aplikaciji u smislu izvještavanja, zbog čega je i angažiran Ekonomski fakultet.

Poslovni odnosi Grada i trgovačkog društva u njegovu vlasništvu

Udjeli i dionice u glavnicu trgovačkog društva u vlasništvu Grada iskazani su u iznosu 4.878.792.911,00 kn. Tijekom 2007. poslovni odnosi Grada i trgovačkog društva temeljeni su na pojedinačnim zaključcima Gradskog poglavarstva i u pojedinim slučajevima na zaključcima i odlukama Gradske skupštine Grada Zagreba. Prema navedenim zaključcima i odlukama, s trgovačkog društva na Grad izvršen je prijenos osnivačkih prava dviju ustanova koja je Grad u 2005. prenio na trgovačko društvo u svom vlasništvu, bez naknade, a po izvršenom prijenosu (povratu) osnivačkih prava na ustanove s trgovačkog društva na Grad, Grad će za plaćanje navedene transakcije, u gradskom proračunu, trebati osigurati sredstva u iznosu 44.811.100,00 kn. Trgovačko društvo u vlasništvu Grada prodalo je 49,0% udjela društva u svom vlasništvu, uz naknadu u iznosu 109.000.000,00 kn, a koje je osnovano radi pružanja usluga oglašavanja na javnim površinama Grada. S obzirom da je Gradska skupština Grada Zagreba, djelatnost javnog oglašavanja na javnim površinama Grada odredila komunalnom djelatnošću od gradskog značenja, kojom će se osigurati njeno trajno i kvalitetno obavljanje uz ostvarenje pozitivnih financijskih učinaka za Grad, a navedenom društvu omogućene su usluge oglašavanja na javnim površinama uz plaćanje fiksne godišnje naknade u iznosu 9.000.000,00 kn. Nije razvidna niti ekonomski opravdana djelomična prodaja udjela društva, koje je osnovano za obavljanje djelatnosti oglašavanja na javnim površinama Grada i na nekretninama u vlasništvu Grada.

Odredbom članka 67. Zakona o proračunu, propisano je da o osnivanju i prestanku pravnih osoba čije je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odlučuje predstavničko tijelo, te u slučaju da prestane javni interes jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za vlasništvo udjela u kapitalu pravnih osoba, predstavničko tijelo odlučuje da se udjeli u kapitalu prodaju, ako to nije u suprotnosti s posebnim zakonom. S obzirom da je navedeno društvo u vlasništvu trgovačkog društva čiji je osnivač Grad, te obavlja komunalnu djelatnost oglašavanja na javnim površinama i nekretninama u vlasništvu Grada, Državni ured za reviziju je mišljenja da prodaja dijela udjela trgovačkog društva u vlasništvu Grada u društvu koje obavlja komunalnu djelatnost od značenja za Grad, nije u skladu s navedenim odredbama Zakona o proračunu.

Prijenosi nekretnina između Grada i trgovačkog društva, obavljani su u raznim ugovornim oblicima: kupoprodaje, darovanja, radi gospodarskog iskorištavanja nekretnina Grad je prenio u temeljni kapital trgovačkog društva više nekretnina i ugovora o zamjeni nekretnina. Odluke o prijenosima ili stjecanju udjela u kapitalu trgovačkog društva, donosilo je Gradsko poglavarstvo, a ne predstavničko tijelo. Udjeli u kapitalu trgovačkog društva mogu se stjecati ulaganjem pokretnina ili nekretnina, osim nekretnina koje se koriste za obavljanje javnih službi.

Odredbom članka 391. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, propisano je da se odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose na slučajeve kada pravo vlasništva na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, stječu Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općeg gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana, a odredbom članka 391. stavka 1. navedenog Zakona propisano je da nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave, poglavarstva tih jedinica mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na temelju javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni, ako zakonom nije drugačije određeno. Odredbom članka 35. stavka 7. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, propisano je da tko god odlučuje o općim dobrima ili o stvarima u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili njima upravlja, dužan je postupati kao dobar domaćin i odgovara za to.

Grad je proveo postupke javne nabave i zaključio ugovore za izgradnju i opremanje objekata društvenih djelatnosti. Prema dodacima ugovorima o građenju između Grada, trgovačkog društva u vlasništvu Grada i izvoditelja radova, trgovačko društvo preuzima sva prava i obveze iz osnovnih ugovora o građenju, te stupa na mjesto investitora. Vrijednost poslova vezanih za izgradnju i opremanje tri škole, tri vrtića i ustanove za hitnu medicinsku pomoć prenesena je na trgovačko društvo u vrijednosti 386.215.838,79 kn. S trgovačkim društvom u vlasništvu Grada, zaključena su dva predugovora o zakupu (za dvije osnovne škole, tri vrtića i za ustanovu hitne medicinske pomoći), prema kojima plaćanje zakupnine počinje od 1. siječnja 2008. Godišnja obveza Grada s osnova zakupa iznosi 58.231.240,50 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Prema predugovorima o zakupu zakupnina za 12 godina (bez jedne osnovne škole) iznosi 698.774.873,80 kn, a na trgovačko društvo je prenesena obveza za izgradnju i opremanje (bez jedne osnovne škole) u vrijednosti 320.861.076,21 kn. Ugovorena zakupnina veća je od prenesene obveze za 377.913.797,59 kn. Zbog nedostatka sredstava za izgradnju objekata društvene namjene Grad prenosi prava i obveze iz osnovnog ugovora o građenju na trgovačko društvo, kako bi trgovačko društvo zaduživanjem osiguralo sredstva za izgradnju objekata, a Grad otplaćivao zaduženje društvu, kroz zakup izgrađenih objekata. Posredstvom trgovačkog društva Grad se zadužio na višegodišnje razdoblje za izgradnju objekata društvene namjene i otklonio primjenu odredbi Zakona o proračunu, kojima se ograničava zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zaduzivanjem kod poslovnih banaka, radi financiranja izgradnje i opremanja pet objekata društvene i jednog objekta zdravstvene namjene, na iznos ugovorenih radova, uz isti rok otplate i uz kamatnu stopu 7,0%, ukupan iznos otplate iznosio bi 475.152.900,00 kn, što znači da će Grad u obliku zakupnine platiti trgovačkom društvu više 223.621.973,00 kn.

Državni ured za reviziju je predložio prije početka svake investicije, izraditi analizu načina financiranja, kako bi se odabrao najpovoljniji način financiranja. Grad je s trgovačkim društvom u svom vlasništvu zaključio i ugovor o najmu socijalnih stanova (1 300 stanova) prema kojem će Grad u narednih 15 godina (od siječnja 2009.) trebati trgovačkom društvu platiti 1.683.729.052,20 kn.

Prema zaključku Gradske skupštine Grada Zagreba (prosinac 2005.) novi oblik institucionalnog povezivanja dosadašnjih trgovačkih društava treba omogućiti racionalno i djelotvorno obavljanje poslovanja svih trgovačkih društava s prvenstvenim naglaskom na obavljanju komunalnih djelatnosti za što je većina trgovačkih društava i osnovana. Zaključivanjem ugovora o prijenosu prava građenja, ugovora o zakupu, ugovora o najmu stanova i ugovora o lizingu između Grada i trgovačkog društva u vlasništvu Grada izvršen je prijenos financiranja nabave nefinancijske imovine (za koje je postupke javne nabave proveo Grad i o tome zaključio ugovore) putem trgovačkog društva i to za nabavu nefinancijske imovine za koju Gradu svojem proračunu nije osigurao dostatna financijska sredstva u proračunskim godinama u kojima su zaključivani ugovori s izvoditeljima. Zaključivanjem ugovora o prijenosu prava građenja, ugovora o zakupu i ugovora o najmu financiranje nabave nefinancijske imovine, ugovoreno je na način da će sredstva za financiranje morati osiguravati Grad u gradskom proračunu na duže vremensko razdoblje. Upravljanje, korištenje i raspolaganje imovinom bitno je područje iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave putem kojeg se ostvaruju prava građana na zadovoljavanje javnih potreba lokalnog i regionalnog značaja. Prema odredbama članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi poglavarstvo upravlja i raspolaže nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i statutom. Pitanju raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada treba pridodati i činjenicu da su ranijih godina podružnicama trgovačkog društva u vlasništvu Grada davana jamstva čije stanje na koncu 2007. iznosi 2.183.874.084,00 kn, da se pojedine podružnice trgovačkog društva zadužuju bez pribavljenih suglasnosti Grada, da se dio jamstava podmiruje iz proračunskih sredstava Grada s različitih pozicija (o čemu se ne vode adekvatne evidencije) i dane su suglasnosti za zaduživanje čije stanje na koncu 2007. iznosi 3.826.333.958,38 kn što sve u budućim razdobljima predstavlja potencijalnu obvezu Grada. Sredstva proračuna koriste se za financiranje poslova, funkcija i programa tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno namjenama utvrđenim zakonima i drugim propisima donesenima na temelju zakona, izrada i izvršavanje proračuna temelje se na načelima zakonitosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i transparentnosti, a poglavarstvo je odgovorno svom predstavničkom tijelu za planiranje i izvršavanje proračuna kako to propisuju odredbe članka 4. i 5. Zakona o proračunu.

Državni ured za reviziju je naložio raspolagati nekretninama u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Izrazio je mišljenje da je potrebno preispitati zaključivanje akata o plaćanju naknade trgovačkom društvu u vlasništvu Grada za prijenos osnivačkih uloga dviju ustanova koje je Grad ranijih godina istom trgovačkom društvu prenio bez naknade. Mišljenja je da nije gospodarski opravdano prenositi nekretnine trgovačkom društvu bez naknade ili po nabavnoj cijeni, koje trgovačko društvo koristi za izgradnju objekata namijenjenih tržištu, jer Grad kupuje nekretnine od drugih subjekata po tržišnim cijenama, a izgrađene objekte trgovačko društvo prodaje Gradu po tržišnim cijenama.

Državni ured za reviziju je predložio utvrditi ukupne dugoročne obveze Grada prema trgovačkom društvu, utvrditi ukupnu zaduženost trgovačkog društva, namjenu korištenja kreditnih sredstava, visinu godišnjih anuiteta i realnost otplata i sveukupnost obveza koje se stvaraju proračunu Grada kako to proizlazi i iz prethodnih mišljenja Gradskog ureda za financije danih na temelju Odluke o suglasnosti za zaduživanje pravnih osoba kojih je Grad Zagreb vlasnik ili osnivač, koju je Gradska skupština donijela sredinom 2006.

2.2. *Na ovu točku nalaza Grad se nije očitovao.*

Zaduživanje

- 3.1. Prema vrstama zaduženja, utvrđena su na koncu 2007., sljedeća stanja: primljeni zajmovi Grada 350.106.955,00 kn, dana jamstva trgovačkom društvu u vlasništvu Grada 2.183.874.084,00 kn i dane suglasnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada za zaduživanje 3.898.215.696,00 kn.

Gradska skupština Grada Zagreba, u studenom 2007., donijela je Zaključak o davanju jamstva pravnoj osobi za ispunjenje novčane ugovorne obveze trgovačkog društva u vlasništvu Grada, te se utvrđuje da Grad kao jamac platac daje jamstvo pravnoj osobi za ispunjenje novčane obveze trgovačkog društva u iznosu 73.915.249,74 EUR, u protuvrijednosti 541.438.887,00 kn. Između Grada i pravne osobe, u prosincu 2007., zaključen je ugovor o jamstvu «del credere» prema kojem pravna osoba zadržava kao instrument osiguranja plaćanja 30 običnih zadužnica-izjava o zapljeni računa i 30 bjanko vlastitih akceptiranih mjenica s klauzulom «bez protesta» koje su mu predane po kupoprodajnom ugovoru zaključenom u 2006. Navedeno jamstvo nije evidentirano u poslovnim knjigama i nije iskazano u izvještaju o izdanim jamstvima što se predočuje Ministarstvu financija.

U 2007. sa pozicije kapitalnih pomoći, trgovačkom društvu u vlasništvu Grada, doznačena su sredstva za otplate glavnica kredita u iznosu 27.574.047,00 kn. Sredstva su doznačena radi otplate kredita koji je zaključila podružnica trgovačkog društva s poslovnom bankom u 2002. i 2006. (za nabavu autobusa). Stanje po oba kredita, koncem 2007. iznosi 45.092.811,00 kn. Za navedeno zaduživanje podružnice trgovačkog društva, nisu donijeti odgovarajući zaključci o davanju jamstava ili suglasnosti, propisani zakonskim odredbama, nisu evidentirana u poslovnim knjigama i nisu sadržana u izvještaju podnijetom Ministarstvu financija Republike Hrvatske. Jednoj od podružnica trgovačkog društva u vlasništvu Grada, tijekom 2007., u obliku kapitalnih pomoći doznačena su proračunska sredstva u iznosu 159.950.000,00 kn (za otplate glavnica kredita i kamata). Iste podružnici su u razdoblju od 2004. do 2007. doznačena sredstva za podmirenje dospjelih anuiteta u iznosu 209.929.044,00 kn, što nije iskazano u otplatama dospjelih anuiteta. Iz navedenog proizlazi da ta podružnica trgovačkog društva, nije u financijskoj mogućnosti izvršavati obveze otplata kredita za koje je jamstva i suglasnosti dao Grad.

Gradska skupština Grada Zagreba, sredinom 2006., donijela je Odluku o suglasnosti na zaduživanje pravnih osoba kojih je Grad Zagreb vlasnik ili osnivač, a temelji se na odredbama članka 107. stavka 2. Zakona o proračunu. Prema navedenoj odluci Gradsko poglavarstvo daje suglasnost za zaduživanje pravnim osobama u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovama kojih je osnivač, uz prethodno mišljenje Gradskog ureda za financije. Gradski ured za financije dao je načelnu suglasnost za pokretanje postupka izdavanja obveznica od strane trgovačkog društva u vlasništvu Grada te se načelno pozitivno očitovao, ako izdavanje obveznica u iznosu 2.250.000.000,00 kn ne zahtjeva i izdavanje jamstva Grada budući da se izdana suglasnost bez jamstva ne uračunava u kreditnu opterećenost Grada.

U prosincu 2007. Gradsko poglavarstvo je donijelo dva zaključka o davanju suglasnosti trgovačkom društvu u svom vlasništvu za zaduživanje kod domaće i strane poslovne banke. Prema prvom zaključku dana je suglasnost na iznos 900.000.000,00 kn za financiranje izgradnje socijalnih stanova i stanova za najam. Početkom prosinca 2007. donesen je zaključak Gradskog poglavarstva o prihvaćanju ponude trgovačkog društva za zaključenje ugovora o najmu 1300 stanova. Ugovor o najmu stanova zaključit će se na vrijeme od 15 godina, računajući od 1. siječnja 2009. Grad se obvezuje plaćati mjesečnu najamninu u iznosu 9.354.050,29 kn što godišnje iznosi 112.248.603,48 kn, a ukupna obveza na 15 godina iznosi 1.683.729.052,20 kn. Ovaj iznos će se osigurati u Gradskom uredu za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada u okviru glavnog programa upravljanja imovinom Grada, programi stanova, aktivnosti zakupnine i najamnine. Proizlazi da će Grad putem najma stanova osigurati sredstva trgovačkom društvu za otplatu kredita što znači da nije riječ o davanju suglasnosti već o indirektnom zaduženju Grada i stvorenoj obvezi gradskom proračunu u narednih 15 godina. Drugim zaključkom dana je suglasnost za zaduživanje trgovačkog društva u iznosu 60.000.000 EUR-a, u protuvrijednosti 439.507.860,00 kn za financiranje programa zaštite, sanacije i razvoja sustava vodoopskrbe i odvodnje Grada, za razdoblje od 2008. do 2011. Obje suglasnosti što ih je dao Grad u 2007., za zaduživanje trgovačkog društva, u iznosu 1.339.507.860,00 kn nisu iskazane u evidencijama o danim suglasnostima.

Ukupni prihodi za 2007. ostvareni su u iznosu 7.050.604.402,00 kn, a nakon umanjenja za prihode za decentraliziranih funkcije 521.386.822,00 kn, pomoći 21.691.446,00 kn, prihode od sufinanciranja građana 12.009.825,00 kn i primitke od zaduživanja 150.000.000,00 kn iznose 6.345.516.309,00 kn. Visina ukupnih godišnjih obveza koje se prenose u narednu godinu iznose 2.384.202.223,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio evidentirati stvarna stanja danih jamstva i suglasnosti podružnici trgovačkog društva, koje proizlaze iz donesenih zaključaka Gradskog poglavarstva i Gradske skupštine Grada Zagreba i transakcija evidentiranih u poslovnim knjigama Gradskog ureda za gospodarstvo te s ovom podružnicom uskladiti podatke u pogledu izvršenih otplata glavnica kredita za koje je Grad dao jamstva i suglasnosti. Naložio je uskladiti i iskazati stanje izdanih suglasnosti za zaduživanje trgovačkog društva u vlasništvu Grada, u skladu sa dokumentacijom o izdanim suglasnostima. Državni ured za reviziju je predložio preispitati mogućnost daljnjih davanja jamstava za zaduživanja podružnica trgovačkog društva u vlasništvu Grada, jer se ugovara sukcesivno korištenje kredita i odgode početka otplate kredita (plaćaju se interkalarnе kamate i kamate za odgođene otplate kredita), krediti se ne iskorištavaju u cijelosti u ugovorenim rokovima što sve zajedno poskupljuje kreditna sredstva, a dana jamstva predstavljaju potencijalnu te u pojedinim slučajevima stvarnu obvezu Grada.

3.2. Obveza po danom jamstvu u iznosu 541.438.887,00 kn i dane suglasnosti za zaduživanje trgovačkog društva u vlasništvu Grada u iznosu 1.339.507.860,00 kn evidentirane su u 2008.

Projekt pročišćivača otpadnih voda Grada

- 4.1. Ugovor o koncesiji za pročišćivač otpadnih voda zaključen je s koncesionarom u 2000., a dodaci ugovoru u prosincu 2000. i studenom 2002. Osnovna fiksna cijena građenja projekta pročišćivača s popratnim infrastrukturnim objektima, što je obveza koncesionara, utvrđena je ugovorom o koncesiji u iznosu 180.335.696 EUR (ili 352.705.964,- DEM), te je podložna usklađivanju prema kriterijima utvrđenim ugovorom. Prema podacima koncesionara, ukupna vrijednost ugovorenih investicija do konca 2007. na projektu pročišćivača s popratnim infrastrukturnim objektima, uključujući otkup zemljišta i projektne dokumentacije od strane koncesionara iz 2000., iznosi 266.580.668 EUR, što je za 86.244.972 EUR ili 47,8% više od osnovne cijene građenja, koja je podložna usklađivanjima, utvrđene ugovorom o koncesiji. Od početka radova do konca 2007. izvršene su investicije u vrijednosti 246.607.133 EUR ili 92,5% od ugovorenog.

Tijekom 2007. Gradsko poglavarstvo je donosilo zaključke o prihvaćanju varijacija (time i dodatnih troškova građenja), koje se odnose na povećanje vrijednosti investicije projekta pročišćivača u ukupnom iznosu 36.070.599 EUR, što čini 20,0% osnovne cijene građenja, koja je podložna usklađivanjima (prema odredbama zaključenog ugovora o koncesiji). Zaključci o prihvaćanju varijacija, doneseni su u nakon predlaganja dodatnih radova od strane koncesionara, Grada i trgovačkog društva u vlasništvu Grada, te nakon prethodnog razmatranja Povjerenstva za vođenje i praćenje ugovorene koncesije, uz prethodno mišljenje konzultantskog tima jednog fakulteta. S obzirom da je obveza koncesionara utvrđena ugovorom o koncesiji (nakon analizirane investicijske studije projekta), da novi radovi na izgradnji dodatnih objekata pročišćivača povećavaju cijenu usluge pročišćavanja otpadnih voda (povećavajući i kapitalnu naknadu sadržanu u cijeni), te s obzirom na činjenicu da Gradska skupština Grada Zagreba u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja donosi svake godine program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, Državni ured za reviziju je mišljenja da odobravanje novih investicija na komunalnoj infrastrukturi, putem odobrenih varijacija, nije u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, niti sa sredstvima planiranim programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture te proračunom, za spomenute namjene. Nadalje prije odobrenja dodatnih i novih radova na objektima pročišćivača, treba izraditi analizu opterećenja proračuna Grada, s obzirom da dodatno odobreni radovi povećavaju cijenu usluge koncesionara, koja se, zbog nedostatka sredstva prikupljenih od krajnjih potrošača vode (građana i pravnih osoba), podmiruje iz gradskog proračuna. Podružnica trgovačkog društva u vlasništvu Grada (beneficijar) vodi evidencije o naplati namjenske naknade i obvezi plaćanja usluge koncesionaru. Od ukupno obračunane naknade koncesionara u razdoblju od 2004. do konca 2007. u iznosu 1.456.012.335,00 kn, iz sredstava korisnika usluge pročišćavanja otpadnih voda (građana i pravnih osoba), podmireno je 1.020.488.978,00 kn, a dio u iznosu 292.038.904,00 kn podmirio je Grad (putem kapitalnih pomoći i cesija s bankom). Koncem 2007. prema podacima beneficijara, nepodmirene obveze Grada prema koncesionaru, za neplaćenu razliku između obračunane cijene usluge pročišćavanja otpadnih voda i naplaćenih sredstava namjenske naknade iznose 143.484.453,00 kn i nisu iskazane u poslovnim knjigama Grada, niti su obuhvaćene popisom imovine i obveza na koncu godine.

Proračunom nisu planirana nedostajuća sredstva prema odredbama ugovora o koncesiji, za plaćanje koncesionaru cijene usluge pročišćavanja voda (koja u sebi sadrži i kapitalnu komponentu gradnje objekata pročišćivača).

S obzirom da je gradnja objekata i uređaja za komunalnu djelatnost pročišćavanja otpadnih voda dana u koncesiju, način odobravanja i izvođenja dodatnih radova na gradnji objekata i uređaja pročišćivača otpadnih voda putem dodatno odobrenih varijacija, ne omogućava transparentnost cjelokupne vrijednosti investicije i ne odražava stvarno stanje imovine i obveza Grada. Potrebno je osigurati preglednost izvršavanja dodatnih radova na projektu (time i povećanja cijene usluge putem kapitalne naknade), a čija realizacija nije bila predmet ponudbene dokumentacije, niti je ugovorena ugovorom o koncesiji.

Državni ured za reviziju je naložio preispitati odredbe zaključenog ugovora o koncesiji, te preispitati sadržaj i način odobravanja varijacija za dodatne radove, te sadržaj i način obračuna cijene naknade za uslugu koncesionara, tim više što se cijena usluge pročišćavanja otpadnih voda obračunava po m³ isporučene, a ne pročišćene vode (ne uključujući oborinske vode). Dio radova i usluga (hortikulturnog uređenja, projektiranja, izrade idejnih rješenja i druge dokumentacije), a koji nisu ugovoreni ugovorom o koncesiji, naručuje se izravno od koncesionara putem odobravanja varijacija i bez primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi, odnosno Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nadalje je naložio putem studije opravdanosti i racionalnosti dodatnih ulaganja, analizirati utjecaj dosadašnjih i svih budućih radova na cijenu usluge, što je u konačnici plaćaju građani Grada putem cijene usluge pročišćavanja vode. Naložio je ugovaranje radova na gradnji komunalne infrastrukture, kao i ugovaranje svih drugih radova i usluga, koje nisu predviđeni ponudbenom dokumentacijom koncesionara, niti ugovorom o koncesiji, u skladu sa sredstvima planiranim proračunom i godišnjim programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

4.2. Obveza prema koncesionaru za usluge pročišćavanja otpadnih voda u iznosu 143.848.433,00 kn evidentirana je početkom 2008.

Prihodi i primici

- 5.1. Prihodi i primici su planirani u iznosu 7.380.000.000,00 kn, ostvareni su u iznosu 7.050.604.402,00 kn, što je za 329.395.598,00 kn ili 4,5% manje od plana. U poslovnim knjigama potraživanja za proračunske prihode su iskazana u iznosu 2.825.518.069,00 kn ili 40,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke. Ukupna potraživanja, veća su za 161.426.116,00 kn ili 6,1% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.240.242.295,00 kn, za prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 1.160.536.491,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 415.313.033,00 kn i druga potraživanja u iznosu 9.426.250,00 kn. Nedospjela potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo iznose 666.898.192,37 kn.

Revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2007. utvrđeno je sljedeće: potraživanja za proračunske prihode i nadalje su značajna, u poslovnim knjigama i popisom na koncu godine ne obuhvaćaju se sva potraživanja, gradska upravna tijela u čijoj je nadležnosti utvrđivanje odnosno naplata pojedinih proračunskih prihoda međusobno ne koordiniraju podatke, na razini Gradskog stambeno-komunalnog gospodarstva jednakim mjerama naplate ne obuhvaćaju se svi prihodi, postupci prisilne naplate pojedinih proračunskih prihoda ne provode se pravodobno već sa zakašnjenjem od nekoliko godina.

Rad Povjerenstva za utvrđivanje uvjeta za podmirivanje dospjelih potraživanja Grada Zagreba temelji se na pojedinačnim zahtjevima dužnika, ne postoje povratne informacije o realizaciji zaključaka što ih donosi Gradsko poglavarstvo odnosno povratne informacije o rezultatima naplate o kojima je odlučivalo Povjerenstvo, ne postoji koordinacija između gradskih upravnih tijela u čijoj je nadležnosti utvrđivanje određenih proračunskih prihoda i gradskih upravnih tijela na koje je prenijeta naplata. Od 2002., predlagana je sustavna razradba dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja od strane gradskih upravnih tijela u čijoj je nadležnosti utvrđivanje određenih proračunskih prihoda i koordinacija s gradskim upravnim tijelima u čijoj je nadležnosti njihova naplata te prema utvrđenom stanju poduzimanje odgovarajućih radnji u smislu ažuriranja i evidentiranja svih promjena na međusobnim potraživanjima i obvezama koje proizlaze iz poslovnih odnosa dužnika i Grada Zagreba. Pažnju je valjalo posvetiti dospelosti potraživanja pojedinih proračunskih prihoda kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Predlagana je izrada operativnog plana naplate potraživanja svih proračunskih prihoda po nositeljima posla uz obvezu Gradskog poglavarstva o mjesečnom odlučivanju radi usklađivanja podataka o svim promjenama na potraživanjima s rezultatima tj. financijskim pokazateljima naplate potraživanja. U razdoblju od 2002. do 2006. predlagano je ustrojavanje zasebne službe naplate (u okviru postojećeg broja zaposlenika) ili drugog tijela koje će na razini gradskog proračuna poduzimati sve mjere naplate proračunskih prihoda u skladu s propisima. Prema odredbama članka 39. Zakona o proračunu tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijoj je nadležnosti prikupljanje proračunskih prihoda, odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima. Odredbama Odluke o izvršavanju Proračuna Grada Zagreba za 2007. određeno je da su čelnici gradskih upravnih tijela, između ostalog, odgovorni za prikupljanje prihoda.

Prihodi i primici koji zakonom imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 2.450.100.348,00 kn. U skladu s propisanim namjenama nije utrošen dio prihoda za decentralizirane funkcije, već je utrošen za druge proračunske potrebe. Ministarstvo financija je u veljači 2008. odbilo zahtjev Grada za izuzećem od odredbi članka 12. Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2007. te Grad u državni proračun treba vratiti 111.768.280,85 kn.

Prihodi od zakupa nekretnina (poslovnih prostora) ostvareni su u iznosu 101.917.453,00 kn. Pojedini poslovni prostori ne koriste se u skladu s ugovorima o zakupu. Gradski kontrolni ured dao je preporuke u vezi naplate prihoda od zakupa poslovnih prostora u vlasništvu Grada: propisati proceduru za unos i promjenu podataka u bazu i uspostaviti kontrolu točnosti i ispravnosti unosa i promjene podataka u bazu poslovnih prostora u vlasništvu Grada i poslovnih prostora kojima raspolaže Grad, odrediti koje podatke o poslovnom prostoru i zakupniku trgovačko društvo u vlasništvu Grada treba nužno unijeti u svoju bazu podataka, kako bi se mogla obavljati kontrola točnosti unosa i izmjena podataka.

Nadalje, potrebno je propisati proceduru usklađivanja podataka u bazama i odrediti vremensko razdoblje u kojem će se procedura provesti, treba donijeti godišnji plan obilazaka poslovnih prostora u vlasništvu Grada i prostora kojima raspolaže Grad, a gradsko upravno tijelo u čijoj je nadležnosti davanje u zakup poslovnih prostora treba uvesti kontrolu točnosti i ispravnosti unosa podataka iz ugovora o zakupu i zakupcima poslovnih prostora.

Gradsko poglavarstvo donijelo je sredinom 2007., zaključak o prihvaćanju nekretnine i povratu kupoprodajne cijene na temelju kojeg je zaključen ugovor o raskidu ugovora o kupoprodaji iz rujna 1997. Zaključkom i ugovorom se konstatira da su Grad i poslovna banka zaključili ugovor o kupoprodaji nekretnine-zemljišta za 76.320.000,00 kn (6.182,76 kn/m²). Na predmetnom zemljištu banka je imala namjeru sagraditi poslovnu zgradu. Poslovna banka nije uspjela uknjižiti kupljenu nekretninu u zemljišne knjige kao svoje vlasništvo što je bio preduvjet za izgradnju poslovne zgrade te i zbog promjena u vlasničko-pravnom režimu Republike Hrvatske stupanjem na snagu Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine. S obzirom da su oba zakona stupila na snagu 1. siječnja 1997. u vrijeme zaključenja ugovora o kupoprodaji i kupcu i prodavatelju bile su poznate sve promjene u vlasničko-pravnom režimu Republike Hrvatske. Grad prihvaća nekretninu te poslovnoj banci vraća glavnica duga u visini kupoprodajne cijene 76.320.000,00 kn, porez na promet nekretnina 3.816.000,00 kn, zakonsku zateznu kamatu obračunanu na glavnica duga u visini 123.418.612,60 kn umanjenu za 20,0% tako da iznosi 98.734.890,08 kn ili ukupno 178.870.890,08 kn (14.490,51 kn/m²). Na navedeni iznos izdane su zadužnice, a obveze povrata sredstava poslovnoj banci dospijeva u razdoblju svibanj 2008. do studenoga 2012.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da nije bilo osnova zaračunati zateznu kamatu pozivajući se na odredbe članka 373. Zakona o obveznim odnosima, odnosno na nemogućnost ispunjenja za koju ne odgovara nijedna strana i iz razloga što ugovorom o kupoprodaji iz 1997. nisu bile ugovorene dodatne obveze te da je potpisom ugovora kupac stupio u posjed kupljene nekretnine i ovlašten je upisati pravo vlasništva temeljem zaključenog ugovora. U vezi naplate proračunskih prihoda, Državni ured za reviziju je naložio postupati u skladu s odredbama Zakona o proračunu, prema kojima su tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorna za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i provedbenim propisima. U konkretnom slučaju, riječ je o naplati proračunskih prihoda čija je namjena određena posebnim zakonskim propisima, te u skladu s tim treba postupati kako bi proračunski prihodi mogli biti utrošeni u fiskalnoj godini na koju se odnose, a što će omogućiti ravnomjerno zadovoljavanje javnih potreba te je naložio u državni proračun vratiti više ostvarene prihode za decentralizirane funkcije.

5.2. Na ovu točku nalaza Grad se nije očitovao.

Rashodi i izdaci

- 6.1. Rashodi i izdaci su planirani u iznosu 7.380.000.000,00 kn, izvršeni su u iznosu 7.068.782.567,00 kn, što je za 311.217.433,00 kn ili 4,2% manje od plana. Prema konsolidiranim financijskim izvještajima ostvaren je manjak prihoda i primitaka u iznosu 18.178.166,00 kn ili 0,3% u odnosu na izvršene rashode i izdatke.

Rashodi održavanja komunalne infrastrukture na području Grada izvršeni su u iznosu 556.438.762,00 kn, od čega se na radove čišćenja i održavanja javnih površina odnosi 332.449.097,00 kn. Prema podacima iskazanim u izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture, razvidno je da su za poslove održavanja javnih površina podmirene ugovorene obveze, dok su za poslove čišćenja javnih površina podmireni ispostavljeni računi, ali ne i ugovorene obveze. Koncem 2007. u poslovnim knjigama iskazane su obveze za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu 35.587.286,00 kn. Za sveukupno obavljene radove održavanja komunalne infrastrukture, ugovorene tijekom 2007., za što do konca godine nisu ispostavljeni računi trebati će osigurati sredstva u idućem proračunskom razdoblju u iznosu 90.111.737,00 kn.

U okviru rashoda za subvencije trgovačkom društvu u vlasništvu Grada iskazani su rashodi za najam tramvaja u iznosu 35.935.772,08 kn. Za nabavu novih 79 tramvaja Grad je odlučio primijeniti model financiranja «sale and lease back» (prodaj i unajmi). Trgovačko društvo u vlasništvu Grada, kao primatelj lizinga, s lizing društvom, kao davateljem lizinga, zaključilo je kupoprodajni ugovor za 70 niskopodnih tramvaja u vrijednosti 111.781.114,10 EUR, protuvrijednosti 818.811.304,00 kn (za navedene tramvaje podružnica trgovačkog društva je kod kupnje ugovorila cijenu u iznosu 118.362.549,62 EUR). Za preostalih 9 tramvaja koji nisu proizvedeni, lizing odnos će se uspostaviti kada će primatelj lizinga njima raspolagati. U srpnju 2007. između trgovačkog društva u vlasništvu Grada i lizing društva, zaključen je ugovor o operativnom lizingu za 79 tramvaja, na rok od deset godina u vrijednosti 129.400.015,40 EUR (protuvrijednosti 947.872.064,00 kn) uvećanoj za kamate, dodatne i zavisne troškove, te PDV. Naknada za lizing plaća se u 120 mjesečnih obroka. Nadalje je ugovoreno će po prestanku lizinga, primatelj lizinga, predati tramvaje u posjed davatelju lizinga ili trećoj osobi koju odredi davatelj. Iz navedenog proizlazi da će nakon isteka ugovora o operativnom lizingu, 79 tramvaja koji su objekt lizinga, ostati će u vlasništvu davatelja lizinga. Dodatkom ugovoru o lizingu (rujan 2007.) ugovoreno je da će nakon isteka vremena od deset godina, ostatak vrijednosti za 79 tramvaja iznositi 10,0% od neto iznosa naknade za lizing, odnosno 12.940.001,54 EUR. Ugovorom o uređenju odnosa koji je, u srpnju 2007., zaključen između Grada, trgovačkog društva u vlasništvu Grada i lizing društva, uređuje se način plaćanja tj. izvršavanje svih novčanih obveza primatelja lizinga prema davatelju lizinga i to na način da će te novčane obveze izvršavati Grad. Ukupne obveze s kamatama i troškovima na deset godina za najam 70 tramvaja iznosi 1.078.073.161,00 kn (prema plaćanim ratama u 2007.) te godišnja obveza za najam iznosi 107.807.316,00 kn. Sredstva za otplate rate kredita (prema ugovoru s HBOR-om iz 2002. te izmjena iz 2007. u iznosu 118.362.549,62 EUR) i rate lizinga podmiruju se iz gradskog proračuna u okviru subvencija i kapitalnih pomoći.

Neovisno odnosi li se obveza na bankovni kredit ili najam, Grad mora osigurati sredstva za narednih deset godina za kupnju i najam tramvaja u iznosu 2.231.370.089,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 2.086.675.730,00 kn, od čega se na nabavu zemljišta odnosi 31.576.415,00 kn. U poslovnim knjigama nabava zemljišta je iskazana u iznosu 17.068.192,00 kn, a odnosi se na nabavu od šest subjekata s kojima su zaključeni ugovori u 2007. Radi izgradnje prometnica Grad je u 2007. zaključio veći broj ugovora kojima je otkupio zemljište u vrijednosti oko 88.000.000,00 kn, što nije iskazno u poslovnim knjigama.

Proračunom nisu planirani i u poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi u iznosu 220.705.637,72 kn i rashodi u iznosu 248.840.749,02 kn, koji se odnose na zamjene građevinskih zemljišta. Raspolaganje građevinskim zemljištem nije uređeno posebnim aktom Grada. Vrijednost zemljišta je utvrđivana primjenom osnovne cijene za određeno područje Ministarstva financija-Porezne uprave, bez primjene dodatnih kriterija, procjenom sudskog vještaka (po zahtjevu podnositelja zahtjeva, a ne po nalogu Grada) i procjenom prema Zaključku o utvrđivanju početne cijene iz 1998. Početna jedinična cijena nije mijenjana od 1998. iako su cijene u razdoblju od 1998. do 2008. znatno porasle, a osnovne cijene Porezne uprave u 2007. su povećane za 100%. Nema pisanog pravila niti kriterija koji će se od načina za utvrđivanje vrijednosti zemljišta primijeniti jer odabir pojedinog načina utvrđivanja vrijednosti zemljišta različito utječe na vrijednost zemljišta koje je predmet raspolaganja. Iako postoji Zaključak, prema kojem se početna cijena građevinskog zemljišta obračunava prema bruto razvijenoj površini budućeg objekta ovisno o području, prilikom zamjene nekretnina, Grad ne koristi ovaj način utvrđivanja vrijednosti građevinskog zemljišta već koristi osnovnu cijenu iz kriterija Porezne uprave (bez korekcije za dodatne uvjete) ili procjenu sudskog vještaka izrađenu po zahtjevu podnositelja zahtjeva. Prema odredbi članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, tržišna cijena je vrijednost izražena u cijeni koja se za određenu nekretninu može postići na tržištu i koja ovisi o odnosu ponude i potražnje u vrijeme njezinog utvrđivanja na području jedinice lokalne samouprave. Prema elaboratima sudskih vještaka vrijednost m² zemljišta veoma je različita, odnosno u višim zonama cijene su više od cijena u nižim zonama, a da se iz procjene ne može utvrditi opravdanost takvih procjena. Sustav kontrola vezanih za utvrđivanje vrijednosti zemljišta nije uspostavljan, te je elaboratom uključena u procijenjenu vrijednost i čestica koja nije bila predmet ugovora, ili da u vrijeme zamjena na česticama bude upisano založno pravo, a da u elaboratu i u ugovoru o nagodbi nema naznaka o založnom pravu. Pojedini podaci u elaboratu nisu potpuni odnosno ne odgovaraju činjeničnom stanju (nema naznaka da se zamjenjuju zelene površine, parkirna mjesta, opterećenost nekretnine založnim pravom). Uvidom u zaključene ugovore utvrđeno je da u većem broju ugovora, a osobito s pravnim osobama s kojima se više puta zaključuju nagodbe, Grad ima obvezu s osnova razlike u procijenjenoj vrijednosti zemljišta ili s osnova razlike u površini zemljišta prenijeti društvu određeni broj m² zemljišta. Isto tako Grad ima potraživanja po osnovu zamijenjenih nekretnina. U pojedinim ugovorima Grad se obvezuje prenijeti u vlasništvo određenu površinu zemljišta u građevinskom području bez naznake roka za ispunjenje obveze i novčanog iznosa odnosno ugovorom se potpuno i nedvojbeno utvrđuje obveza Grada. Grad ne vodi analitičke evidencije o obvezama iz ugovora po kojima je Grad preuzeo obvezu da će s osnova razlike u vrijednosti zemljišta prenijeti odgovarajuću površinu zemljišta ili platiti utvrđenu vrijednost zemljišta.

Tijekom 2007. Gradsko poglavarstvo donosilo je zaključke u vezi financiranja izrade urbanističkih planova na pojedinim područjima Grada u kojima se navodi da je Gradsko poglavarstvo utvrdilo Program za izradu Urbanističkog plana (za određeno područje) koji je verificirao Gradski zavod za prostorno uređenje, da je razmotreno i prihvaćeno pismo namjere određene pravne osobe, te da je prihvaćeno da izrađivač bude određena tvrtka.

Nakon donošenja detaljnog plana na Gradskoj skupštini Grada, investitor koji je financirao izradu donesenog plana dostavlja potpisanu i kod javnog bilježnika ovjerenu izjavu da po osnovi izrade plana i sudjelovanja u postupku donošenja nema nikakvih potraživanja prema Gradu. Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je neophodno preispitati ovakav način financiranja dokumenata prostornog uređenja, jer interesi privatnih investitora za realizaciju izgradnje na određenom području za koje se donose detaljni planovi uređenja stvara obveze prema Gradu u pogledu izgradnje objekata komunalne i društvene infrastrukture, što znači da treba utvrditi dinamiku donošenja detaljnih planova, uređenje te procese kontrole i verifikacije postupaka izrade i donošenja ovih planova.

Državni ured za reviziju je naložio u poslovnim knjigama evidentirati obveze i potraživanja proistekle zamjenom nekretnina, proračunom planirati prihode i rashode vezano za zamjenu građevinskog zemljišta, pri raspolaganju zemljištem postupati u skladu s odredbama Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i Zakona o izvlaštenju, provjeriti procijenjene vrijednosti iz elaborata izrađene po nalogu drugih osoba, zamjenu nekretnina obavljati u slučajevima propisanim zakonskim odredbama, ugovorima nedvojbeno urediti prava i obveze vezano za neispunjeni dio ugovornih odnosa. Nadalje, zatražiti povrat sredstava za česticu koja je neosnovano uključena u procijenjenu vrijednost. Izrazio je mišljenje da Grad treba zasebnim aktom propisati način i uvjete raspolaganja građevinskim zemljištem.

- 6.2. *Sredstva za decentralizirane funkcije, koja su u 2007. ostvarena u većem iznosu za 111.768.280,85 kn, Grad će uplatiti u državni proračun, budući da je u 2008. odbijen zahtjev Grada za izuzećem od odredbi članka 12. Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.*

Postupci javne nabave

- 7.1. Na razini proračuna Grada nije donesen jedinstveni plan nabave roba, radova i usluga nego se donose pojedinačni planovi javne nabave po gradskim upravnim tijelima. Ne postoje pisane procedure kojima bi bili utvrđeni kriteriji kada se postupci javne nabave trebaju obaviti jedinstveno na razini Grada, a kada postupke javne nabave provode gradska upravna tijela. Zbog toga ne postoji jedinstvena veza, na razini proračuna, između provedenih postupaka javne nabave, zaključenih ugovora i njihove realizacije.

U 2007. provedeno je 1 240 postupaka javne nabave ugovorene vrijednosti 1.617.829.431,43 kn (sa porezom) od čega se na nabave velike vrijednosti odnosi 1.226.105.546,72 kn, male vrijednosti 85.263.464,70 kn i na izravnu pogodbu 306.460.420,01 kn ili 18,9% u odnosu na ukupno ugovorenu vrijednost nabave.

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.584.381.812,00 kn ili 75,9% ukupnih rashoda za nabavu nefinancijsku imovinu izvršeni su putem jednog gradskog upravnog tijela. Radovi i usluge na području gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i objekata društvenih djelatnosti u proračunu su planirani u iznosu 1.739.053.125,00 kn, od čega se za podmirenje prenesenih obveza iz ranijih godina odnosi 945.099.014,00 kn ili 54,3% planiranih sredstava.

Iz navedenog proizlazi da su radovi i usluge mogli biti ugovoreni u vrijednosti 793.954.111,00 kn, a ugovoreni su u iznosu 1.386.317.164,00 kn (s porezom), što je za 592.363.053,00 kn ili 74,6% više od sredstava koja su proračunom planirana za nove poslove u 2007. Ostatak ugovorenih radova i usluga, na koncu 2007., iznosi 800.565.400,00 kn, te će trebati voditi računa o preuzimanju novih obveza, kako ne bi bilo dovedeno u pitanje ravnomjerno financiranje javnih potreba u narednim fiskalnim godinama. Odredbama članaka 8., 14. i 64. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je vrijednost nabave procijenjena ukupna vrijednost nabave koje će se ostvariti u proračunskoj ili poslovnoj godini ili u više proračunskih i poslovnih godina sve do postizanja funkcionalnosti predmeta nabave ili ispunjenja uvjeta za uporabu, plan nabave donosi se za proračunsku godinu, a postupak nabave smije započeti ako su sredstva za nabavu planirana u proračunu ili osigurana na drugi način. Za kapitalna ulaganja naručitelj mora prethodno pripremiti i usvojiti investicijski projekt sukladno metodologiji za pripremu, ocjenu i izvedbu investicijskih projekata, te da nadmetanje ili dio nadmetanja mora biti poništeno odlukom naručitelja, između ostalog, ako je cijena najpovoljnije ponude veća od planiranih ili osiguranih sredstava za nabavu.

Državni ured za reviziju je naložio pri nabavi roba, radova i usluga postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Predložio je donijeti pisane procedure o procesima javne nabave, uspostavljanje veze između provedenih postupaka javne nabave i zaključenih ugovora, što će omogućiti transparentnost i kontinuitet od započinjanja procesa javne nabave do njene realizacije u skladu s planiranim veličinama u proračunu.

- 7.2. *U obrazloženju na ovu točku nalaza navodi se da, od siječnja 2008., nakon stupanja na snagu novog Zakona o javnoj nabavi, Grad obavlja sve postupke javne nabave prema novim zakonskim propisima, evidencije javne nabave objedinjuju se i vode u Stručnoj službi Gradskog poglavarstva jer je Grad naručitelj u svim postupcima javne nabave. Osim toga, uz zakonom propisanu objavu u elektroničkom oglasniku javne nabave, obavijesti o svim pozivima za javna nadmetanja objavljuju se i na oglasnim stanicama Grada.***

Proračun Grada donesen je u skladu sa zakonskim odredbama. Sredstva osigurana u proračunu korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog i regionalnog (područnog) djelokruga Grada koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, odgoj i obrazovanje, zdravstvo, kulturu, tjelesnu kulturu, šport, promet i prometnu infrastrukturu, protupožarnu i civilnu zaštitu. U poslovnim knjigama ne iskazuju se sve poslovne promjene koje proizlaze iz donesenih akata i drugih dokumenata. Potpune i pravodobne mjere naplate proračunskih prihoda nisu poduzimane. Potpunom i pravodobnom naplatom proračunskih prihoda moglo se zadovoljiti više javnih potreba.

S obzirom na utvrđeni manjak prihoda i primitaka, te neiskazane obveze treba izraditi prijedlog mjera za pokriće manjka prihoda i primitaka odnosno voditi računa o preuzimanju obveza u sljedećim razdobljima kako ne bi bilo dovedeno u pitanje ravnomjerno zadovoljavanje svih javnih potreba.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 10. srpnja 2008.